

PKT SÄÄTIÖ

Luova osaaminen osana uudistuvaa taloutta

Akavan Erityisalat, Turku 11.11.2011

Riitta Ylätaalo, johtava asiantuntija

PKT-säätiö

Osaamisen yhdistäjä | www.pkt.fi

Luovan talouden strateginen hanke 2008-2011

Johtoryhmä
Pj. ministeri Sinnemäki

Hankepäällikkö
Petra Tarjanne

Luova työ
Työelämä-
kysymykset

Työllistymisen
esteiden poisto

yrittäjyys
työllistymisessä

työn uudet
muodot

verotus

Yrittäjyyden
kehittäminen

Kasvu ja
kansainvälistyminen

liiketoiminnan
kehittäminen
/ JALOSTAMO

asiantuntijuuden
kehittäminen

Uudet
toimintamallit

Tuotekehitys
luovan talouden
toimintaympäristössä

uudet
toimintamallit

tuotekehityshankkeet

riski- ja siemen-
rahoitus

näkyväksi
tekeminen

Ennakointi ja
tutkimus

Toimintaympäristön
kehittäminen

tietopohjan vahvistaminen

ennakoinnin ja
tilastoinnin
kehittäminen

verkotot

Hankkeen tavoitteita

- Luovan osaamisen näkyväksi tekeminen
- Esteiden tunnistaminen ja poistaminen
- Lisäarvon tuottaminen koko yritys kentälle
 - kilpailukyvyn parantaminen
 - työllisyyden edistäminen
- Kansainvälistä kenttää heijasteleva ekosysteemi, jossa oppivia järjestelmiä, joilla omat tavoitteensa, instrumenttinsa, tekijänsä ja vaikuttavuutensa

Asiantuntijatyöryhmä, tavoitealue 1

- Liisa-Maria Hakala-Zilliacus, kulttuuriasiainneuvos, OKM
- Petra Havu, toiminnanjohtaja, Suomen Taiteilijaseura
- Natalia Härkin, ylitarkastaja, TEM
- Mikael Kolehmainen, lakimies, Benjon Oy
- Anna Kähkönen, asiamies, Suomen freelance-journalistit ry
- Taneli Lallukka, johtava veroasiantuntija, Uudenmaan verovirasto
- Raija Leskinen, KTT, Aalto yliopiston kauppakorkeakoulu, pienyrityskeskus
- Pertti Linkola, ylitarkastaja, TEM
- Jenni Lättilä, oopperalaulaja, yrittäjä
- Marianne Möller, dramaturgi, konsultti
- Liisa Peltokangas, varatuomari, asiantuntija
- Jaakko Pesola, yksikön päällikkö, Uudenmaan ELY-keskus
- Taru Päivike, toimitusjohtaja, Naisyrittäjyyskeskus
- Ravantti Heikki, kehitysjohtaja, TEM
- Osmo Soininvaara, kansanedustaja
- Jussi Toppila, työmarkkinaneuvos, TEM
- Varpu Weijola, neuvotteleva virkamies, TEM
- Tom Åhlgren, paikallisjohtaja, Helsingin TE-toimisto, Kluuvi

Luovan talouden määritelmiä

- *Luova talous muodostuu luovien alojen yhdistyessä muiden alojen osaamisen kanssa (teknologia, taide ja kulttuuri jne.)*
- *Luovalla taloudella tarkoitetaan luovan osaamisen kuten muotoilun tai muun tekijänoikeuksiin perustuvan liiketoiminnan tuottamaa lisäarvoa kaikkien toimialojen liiketoiminnassa.*

Hankkeen tavoitteita (tavoitealue 1)

- **Itsensä työllistävien sosiaaliturva**
- **Asiantuntijoiden koulutus ja kehittäminen**
- **Koulutus työelämätarpeeseen**
- **Yhteisöyrittäminen**
- **Luovien alojen verotuksen erityiskysymykset**
- **Toimialaselvitykset**
- **Yritysryhmärahoitus aloittaville yrityksille**
- **Palvelu- ja luovien alojen rahoitus**
- **IPR:n käyttö vakuutena**
- **Välittäjäammattien kehittäminen**
- **Muotoilun käytön edistäminen**

Luova talous ja työn uudet muodot – Kolmas tie

- Alatyöryhmän muistio 24.5.2010
- Kolmas tie: iso joukko ihmisiä työllistää itsensä luovilla aloilla perinteisen palkkatyön ja yrittäjyyden välimaastossa tai näitä yhdistellen.
- Kolmannen tien huomioiminen on tärkeää:
 - 1) Työllisyysnäkökulma: mahdollisimman moni tähän liittyvä työllistymisen este pitää poistaa.
 - 2) Tasa-arvonäkökulma: kolmannen tien kulkijat pitää saada tasavertaiseen asemaan palkansaajien ja yrittäjien kanssa
 - 3) Kasvun näkökulma: kolmannen tien parempi huomioiminen luo edellytyksiä uudelle innovaatiolle ja kasvulle luovilla aloilla

Veroehdotukset

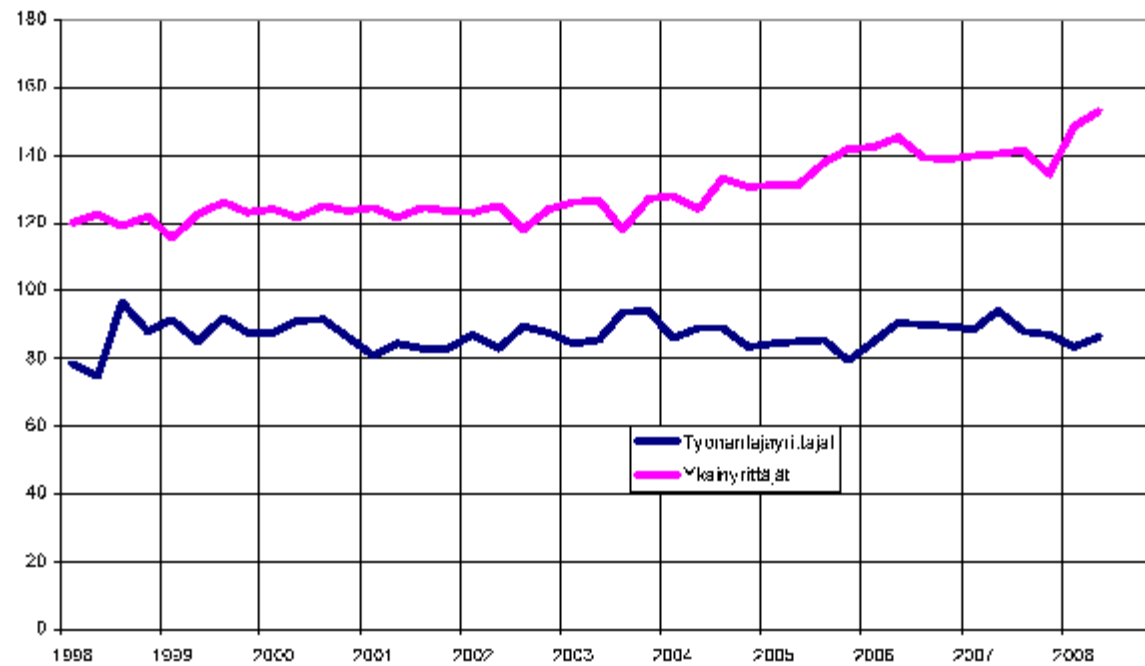
- Yritysten oikeus taidehankintojen verovähennykseen
 - Tällä hetkellä taideteoksia pidetään verotuksessa kulumattomana käyttöomaisuutena, josta ei voida tehdä poistoja/vähennyksiä. Ostohinta vähennetään myyntihinnasta
 - Taideteokset lisäävät henkilökunnan viihtyvyyttä siinä missä erilaiset design-huonekalut yms., joista voidaan tehdä poistot normaaliin tapaan
 - Yritykset voivat vähentää verotuksessaan henkilökunnan virkistystilaisuuksien menot mukaan lukien muusikoille ja muille esiintyjille maksetut palkkiot
 - Verovähennysoikeus lisäisi taideteosten kysyntää ja sitä kautta myös taiteilijoiden verotettavan tulon määrää

Veroehdotukset 2

- Taiteilijoiden menovaraus
 - Menovaraus huomioisi taiteellisen toiminnan tulonmuodostuksen erityispiirteet, erityisesti menojen ja tulojen epätasaisen kertymisen
- Ei-työsuhteisten freelancereiden oikeus verovapaisiin matkakustannusten korvauksiin
 - Tuloverolain mukaan verotettavat freelancerit työskentelevät usein samanlaisissa olosuhteissa työsuhteisten henkilöiden kanssa, mutta heille ei voida maksaa verovapaita matkakustannusten korvauksia

Yksinyrittäjien ja työnantajayrittäjien määrän kehitys Suomessa (tuhansia)

Yrittäjät pl maa- ja metsätalous

Lähde: Burostat

Tilanne tänään...

- Rakennemuutoksen seurauksena itsensä työllistävien määrä kasvaa ja työmarkkinat sirpaloituvat
- Kaksi erillistä, toisensa poissulkevaa järjestelmää:
 - Palkansaajat / Yrittäjät ja omassa työssä työllistyvät
 - Kaksoisvakuuttaminen ei ole mahdollista

Luova talous: hallituksen painopistealueet

Luovalla taloudella tarkoitetaan luovan osaamisen ja luovien alojen liiketoiminnan kansantalouteen suoranaisesti vaikuttavaa osaa.

Strateginen painopistealue III: Kestävän talouskasvun, työllisyyden ja kilpailukyvyn vahvistaminen

- Suomalaista elinkeinorakennetta monipuolistetaan ja vahvistetaan. Perinteisten vahvuuksien, kuten alkutuotannon ja perusteollisuuden kehittämisen lisäksi rakennetaan uusia kasvualoja teollisuudessa, palveluissa ja **luovilla aloilla**. Sivun 8

Hallitusohjelma: elinkeino-, työllisyys- ja innovaatiopolitiikka

- Elinkeinopolitiikan tavoitteena on elinkeinorakenteen uudistaminen, monipuolistaminen ja yritysten kasvu ja kansainvälistyminen sekä **pienyrittysten toimintaedellytysten parantaminen**.
- Kasvu ja taloudellinen menestys edellyttävät kilpailukykyistä teollisuutta, palvelualojen kehittymistä sekä uusia ja kasvuhakuisia sekä ekotehokkaita yrityksiä.
- Jatketaan **aineettomien oikeuksien (IPR)** strategian toteuttamista ja uudistetaan strategian toimenpideohjelma toimintaympäristössä tapahtuneiden muutosten ja hallituksen painopisteiden pohjalta.

Hallitusohjelma: elinkeino-, työllisyys- ja innovaatiopolitiikka 2

- ***Luovien alojen*** merkitys kasvaa uusien liiketoimintamahdollisuuksien myötä, joihin pyritään kannustamaan kasvavilla rahoituspanostuksilla ja alan erityispiirteiden huomioimisella.
- Hallitus vahvistaa ***luovien alojen*** elinkeinotoiminnan ja viennin mahdollisuuksia.
- Kootaan julkiset ja julkisesti rahoitetut yrityspalvelut ja yritysten viranomaisasiointi yhden luukun periaatteella toimivaksi kokonaisuudeksi

Hallitusohjelma: koulutus-, tiede- ja kulttuuripolitiikka 3

- Kulttuuriyrittäjyyttä ja **luovien alojen** työpaikkojen syntymistä tuetaan. Kulttuurivientiä ja luovien alojen markkinointiosaamista edistetään.
- Hyvitysmaksujärjestelmää uudistetaan turvaamaan alan toiminnan taloudelliset edellytykset nopean teknologisen kehityksen olosuhteissa.
- **Luovilla aloilla** toimivien aseman parantamiseksi selvitetään poikkihallinnollisesti työ-, sosiaaliturva- ja verolainsäädännön uudistustarve.
- Uudistetaan kansallinen muotoiluohjelma.

Tilanne tänään...

- Starttirahan erityiskysymysten linjausten tarkistaminen ja sivutoimisen yrittäjyyden ohjeistuksen täsmentäminen
- Luovien alojen informaatio- ja työnhakukeskus LUOVAMO/Turku
- Ura- ja yrityshautomo TalentURA/Helsinki
- Kolmas Tie –hanke (Espoo, Helsinki, Vantaa)
- Työryhmä selvittää myös työsuhteen ja yrittäjyyden välimaastossa olevan itsensä työllistämisen ongelmakohdat sosiaalivakuutus- ja työlainsäädännössä. (TEM 3.10.2011)
- **Luova talous työssä –hanke (OKM)**

Johtoryhmä, pj. Ministeri
Jäsenet TEM-konserni, OKM, muut

OKM

TEM
konserni

Luovien alojen
järjestöt
EK, ym.

Muut
Ministeriöt

Luova
Ventures

Kehittäjätoimija

KIITOS!

Riitta Ylätalo, johtava asiantuntija, PKT-säätiö
gsm 045 635 8009, sähköposti riitta.ylatalo@pkt.fi

Osaamisen yhdistäjä | www.pkt.fi